

ЗВІТ

за результатами моніторингового дослідження
обласних політик і програм з питань соціального захисту населення,
зокрема внутрішньо переміщених осіб

Коростенська міська територіальна громада
Житомирська область

2024

Зміст

Терміни та скорочення.....	2
Вступ.....	2
Методологія дослідження.....	3
Результати огляду місцевих політик і програм у сфері соціального захисту.....	5
<i>Інформація щодо аналізу відкритих джерел.....</i>	5
<i>Підсумкова таблиця щодо аналізу відкритих джерел.....</i>	6
<i>Інформація про чинні програми регіонального та місцевого рівнів у напрямі соціальної підтримки і захисту населення.....</i>	7
<i>Інформація щодо забезпечення виконання заходів місцевих цільових програм підтримки ВПО відповідними фінансовими та організаційними ресурсами.....</i>	8
<i>Інформація про чинні НПА, спрямовані на соціальну підтримку і захист населення, надання додаткових гарантій та пільг.....</i>	11
<i>Підсумкова таблиця щодо проаналізованих місцевих нормативно-правових актів.....</i>	11
<i>Підсумкова таблиця щодо включення до програм і місцевих нормативно-правових актів ВПО, врахування їхніх потреб та інтересів.....</i>	12
<i>Аналіз наявних програм, проєктів програм і місцевих НПА на предмет включення до них ВПО, дотримання їхніх прав, врахування потреб та інтересів.....</i>	12
Висновки за результатами проведеного аналізу місцевих політик і програм у сфері соціального захисту.....	13
Рекомендації.....	14

Терміни та скорочення

ВПО — внутрішньо переміщені особи

НПА — нормативно-правовий акт

МТГ — міська територіальна громада

Вступ

Моніторингове дослідження проведене у Коростенській МТГ (Житомирська область) в межах проєкту «Підтримка спроможності системи соціального захисту населення щодо реєстрації ВПО», який реалізується благодійною організацією «Благодійний фонд “Стабілізейшен Суппорт Сервісез”» за підтримки Агентства ООН у справах біженців в Україні.

Коростень — прадавнє місто України, місто обласного значення, центр Коростенського району, розташоване за 87 км на північ від Житомира, за 60 км від кордону з Республікою Білорусь, за 150 км від Києва. Це великий залізничний вузол, місце перетину шістьох автомобільних шляхів. Коростень розкинувся на берегах річки Уж та невеличкої річки Кремно.

Вдале географічне розташування, розгалуженість автомобільних і залізничних шляхів сприяють розвитку економіки та туризму. Через місто проходять майже всі поїзди із західної України до Києва, а також діє постійний рух приміських та регіональних поїздів. Також функціонують регулярні автобусні маршрути, які вирушають від залізничного та автовокзалу.

Сьогодні Коростень — один з найпотужніших індустріальних центрів Житомирщини. Тут сконцентровано більше 100 промислових підприємств, кількість яких щороку якісно поповнюється. Для покращення інвестиційної привабливості в місті функціонує індустріальний парк.

Культурне життя Коростеня різноманітне: працюють численні заклади культури, зокрема клубного типу, кінотеатр, декілька музеїв, бібліотеки. Популярними є міські свята і фестивалі, які відбуваються регулярно.

За рейтинговими показниками розвитку фізичної культури і спорту Коростень традиційно посідає провідні позиції у Житомирській області. Крім того, у місті приділяється увага загальній пропаганді спортивного способу життя, розвивається дитячо-юнацький, любительський і професійний спорт.

Вибір місця проживання ВПО визначається різними факторами: безпека, доступність житла, наявність близьких родичів у громаді, можливість працевлаштування, доступ до медичних послуг, соціальні послуги і підтримка з боку громади. Важливою складовою у виборі місця

проживання для ВПО є соціальна підтримка, яку забезпечує Коростенська МТГ, зокрема співпрацюючи з Житомирською обласною військовою адміністрацією, міжнародними організаціями, які надають допомогу ВПО.

У перші дні повномасштабної війни Російської Федерації проти України майже кожен житель Коростенської громади долучився до надання різноманітної підтримки ВПО. Громада забезпечувала ВПО допомогою: продуктові набори, засоби гігієни, підгузки, обладнання для облаштування житла, одяг тощо. Протягом повномасштабного вторгнення продовжує активно інформувати ВПО, організовувати тренінги та інші заходи для ВПО.

З метою розвитку інституційної спроможності громади, пошуку додаткових (позабюджетних) джерел фінансування для втілення проєктів Коростенська МТГ співпрацює з проєктами міжнародної технічної допомоги.

Станом на 30.04.2024 у Коростенській громаді перебувають на обліку 2844 ВПО, зокрема 23 багатодітні родини, 633 дитини, 253 людини з інвалідністю, 484 пенсіонери, 114 безробітних, 1337 людей працездатного віку.

Для сприяння у реалізації громадських і політичних прав ВПО Рішенням виконавчого комітету Коростенської міської ради від 06.09.23 № 428 створено Раду з питань ВПО при виконавчому комітеті Коростенської міської ради та затверджено Положення про її діяльність.

Методологія дослідження

Мета дослідження

Оцінка наявності, доступності та впливу місцевих програм і політик у сфері соціального захисту ВПО, а саме виявлення сильних сторін, слабких місць, можливостей для поліпшення якості надання соціальної підтримки ВПО на місцевому рівні, подолання викликів, спричинених внутрішнім переміщенням.

Дослідження прагне надати рекомендації щодо оптимізації ресурсів, підвищення доступності та ефективності послуг, а також забезпечення справедливого, інклюзивного та з урахуванням життєвих обставин підходу до задоволення потреб ВПО. Це сприятиме їхній соціальній адаптації та інтеграції, покращенню якості їхнього життя.

Об'єкт дослідження

Програми і політики, а також система заходів, спрямованих на надання підтримки, захисту та соціальної адаптації ВПО у Коростенській МТГ.

Під час підготовки даного звіту було проаналізовано відкриті джерела та наявні на сайтах громади документи, а також направлено запит до Коростенської міської ради для отримання інформації про чинні програми соціальної підтримки населення, зокрема ВПО, чинні місцеві НПА щодо питань соціального захисту населення, про кількість ВПО, які зареєстровані на території громади у розрізі за категоріями. Відповіді отримані у встановлені строки та проаналізовані.

Предмет дослідження

- Чинні місцеві цільові програми, спрямовані на соціальну підтримку і захист населення, місцеві цільові програми підтримки ВПО.
- Проекти програм, планів заходів, спрямованих на соціальну підтримку ВПО.
- Чинні місцеві НПА, спрямовані на соціальний захист, адаптацію та інтеграцію ВПО, надання додаткових гарантій та пільг.
- Інші регіональні акти і документи (та їх проекти), що прямо чи опосередковано спрямовані на захист прав та інтересів чи підтримку ВПО.

Завдання дослідження

- Аналіз програм соціального захисту, що спрямовані на ВПО, з оцінкою їхньої ефективності та результативності.
- Вивчення доступності та якості різних видів послуг, які надаються ВПО (житло, медична допомога, освіта, працевлаштування тощо).
- Оцінка рівня доступності інформації про програми і політики соціального захисту для ВПО.
- Визначення проблем і недоліків у програмах та політиках соціального захисту, пропозиція конкретних заходів для їх вдосконалення.

Методи дослідження

- Детальний аналіз інформації, доступної на офіційних сайтах Коростенської міської ради.
- Подання офіційних запитів до відповідних установ з метою отримання додаткових даних, необхідних для дослідження.

- Оброблення та аналіз зібраної інформації з метою ідентифікації ключових аспектів, проблем, прогалин у програмах і політиках соціального захисту ВПО.
- Організація телефонних дзвінків з представниками органів влади та інституцій соціального захисту для верифікації проаналізованих даних та отримання додаткових роз'яснень.
- Підготовка рекомендацій, спрямованих на покращення наявних програм і політик у сфері соціального захисту ВПО.

**Результати огляду місцевих політик і програм у сфері
соціального захисту**
Інформація щодо аналізу відкритих джерел

На [офіційному сайті](#) Коростенської міської ради у відкритому доступі розміщена інформація про затверджені програми та ухвалені міською радою рішення, зокрема спрямовані на підтримку ВПО.

Також на сайті наявний розділ «Громадськості», в якому наявна інформація про захист прав людини, цивільний захист, житлово-комунальне господарство, соціальну сферу тощо. У підрозділі «Соціальні послуги» розміщений перелік фінансових допомог, [спрямованих на ВПО](#).

У вкладці «Кабінет мешканця» доступний каталог сервісів і послуг «[SMART CITY](#)». Це 30 сервісів, якими можна скористатись онлайн. Крім того, у вкладці «[Портал документів](#)» можна знайти необхідний документ (за типом, за конкретний період, за пошуковою фразою).

Підсумкова таблиця щодо аналізу відкритих джерел

Область / населений пункт, громада	Назва місцевого органу влади або інституції соціального захисту населення, посилання на сайт	Чи є на сайті окремий розділ щодо ВПО (так/ні)	Чи є на сайті окремий розділ щодо програм соціального захисту		Чи є на сайті окремий розділ щодо НПА, які надають додаткові гарантії / пільги		Доступність інформації щодо програм соціального захисту населення та ВПО		Доступність інформації щодо НПА, які надають додаткові гарантії / пільги населенню та ВПО	
			Населення (так/ні)	ВПО (так/ні)	Населення (так/ні)	ВПО (так/ні)	Легко, середня / висока складність, інформація недоступна	Можливо завантажити (так/ні)	Легко, середня / висока складність, інформація недоступна	Можливо завантажити (так/ні)
Житомирська обл., Коростенська МТГ	Коростенська міська рада korosten-ra.da.gov.ua	Ні	Так	Ні	Так	Ні	Середня складність	Так	Середня складність	Так

Інформація про чинні програми регіонального та місцевого рівнів у напрямі соціальної підтримки і захисту населення

Комплексна програма економічного і соціального розвитку Коростенської міської територіальної громади (затверджена Рішенням Коростенської міської ради від 20.12.2023 № 732).

Мета Програми: забезпечення відновлення та подальшого розвитку громади, створення безпечових умов і вирішення спільних проблем жителів громади, стабільне функціонування місцевої економіки в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення, забезпечення захисту прав та інтересів найбільш вразливих соціальних груп населення.

В умовах воєнного часу у Коростенській громаді виникли нові виклики. Основні пріоритети економічного і соціального розвитку громади у 2024 році:

- Збільшення інвестицій у розвиток промислових підприємств.
- Розширення кола міжнародних організацій, проєктів, програм, партнерів громади у реалізації енергоефективних проєктів, залучення позабюджетних коштів.
- Сприяння у забезпеченні права на безкоштовний проїзд пільгових категорій пасажирів, компенсування на належному рівні витрат перевізників.
- Відновлення пошкодженої інфраструктури залізничного транспорту після закінчення бойових дій та завершення дії воєнного стану.
- Співробітництво з міжнародними фондами і фінансовими інституціями, спрямованими на матеріально-технічну підтримку підприємництва.
- Будівництво нового житла для молоді та молодих сімей, молодих спеціалістів.
- Розвиток зайнятості населення.
- Покращення якості надання послуг соціального захисту.
- Облаштування та оснащення найпростіших укриттів закладів освіти.
- Розвиток туризму, фізичної культури та спорту.
- Покращення інформаційного простору.

Комплексна програма «Турбота» Коростенської міської територіальної громади на 2022–2026 роки (затверджена Рішенням Коростенської міської ради від 25.11.2021 № 668).

Мета Програми: соціальна підтримка найбільш вразливих верств населення, а саме ветеранок і ветеранів війни та праці, людей з інвалідністю,

одиноких непрацездатних людей; надання їм додаткових соціальних гарантій; позитивні зрушення у рівні та якості їхнього життя шляхом створення фінансової підтримки та організаційно-правової допомоги на основі ефективного використання бюджетних ресурсів Коростенської МТГ; підтримка міських громадських організацій, організацій та установ соціального спрямування.

Заходи Програми: надання грошової допомоги за рахунок коштів бюджету Коростенської МТГ (з нагоди річниці трагедії на Чорнобильській АЕС та Дня ліквідатора; Дня пам'яті воїнів-інтернаціоналістів; Дня пам'яті та перемоги над нацизмом у Другій світовій війні; Дня Конституції України; Дня Незалежності України; Дня захисників і захисниць України; Дня людей з інвалідністю; Міжнародного дня людей похилого віку та Дня ветерана).

На виконання Комплексної програми «Турбота» [Рішенням виконавчого комітету Коростенської міської ради від 20.07.2022 р № 270](#) затверджено Положення про надання адресної матеріальної допомоги малозахищеним верствам населення Коростенської МТГ, які опинились у складних життєвих обставинах. Пунктом 1.3 Положення передбачене надання матеріальної допомоги, зокрема людям, які взяті на облік як ВПО та які опинилися у складних життєвих обставинах.

Завдяки матеріальній підтримці вдалося забезпечити мінімальні соціальні гарантії для найбільш вразливих верств населення. Проведені освітні заходи сприяли розвитку навичок, соціальній адаптації та залученню ВПО до активного життя громади. Підтримка людей з інвалідністю значно покращила якість їхнього життя шляхом забезпечення засобами пересування та надання доступу до соціальних послуг.

Інформація щодо забезпечення виконання заходів місцевих цільових програм підтримки ВПО відповідними фінансовими та організаційними ресурсами

Комплексна програма «Турбота» на 2022–2026 роки — основний інструмент підтримки ВПО у Коростенській громаді. В її межах у 2024 році забезпечено базові потреби місцевого населення та ВПО. Особлива увага приділяється людям з інвалідністю та незахищеним верствам населення.

У 2024 році завдяки реалізації Програми досягнуто таких результатів:

1. *Матеріальна підтримка* (на 300 домогосподарств, зокрема 150 з числа ВПО, спрямовано 1 500 000,00 грн):
 - Одноразова грошова допомога для забезпечення базових потреб (придбання продуктів, медикаментів) — 1 200 000,00 грн.

- Видача гуманітарної допомоги (продуктові набори, засоби гігієни) — 300 000,00 грн.
- 2. *Організація заходів* (проведено 17 заходів, спрямованих на підтримку та інтеграцію ВПО):
 - Тренінги з написання грантів та фінансової грамотності (3 заходи, 100 учасників).
 - Ярмарки вакансій для пошуку роботи (3 заходи, 150 учасників).
 - Інтеграційні зустрічі для спілкування ВПО та місцевих жителів (4 заходи, 120 учасників).
 - Майстер-класи з підприємництва та ремесел (2 заходи, 80 учасників).
 - Курси з психологічної підтримки (3 заходи, 90 учасників).
 - Заняття для дітей та підлітків (2 заходи, 50 учасників).

Центр життєстійкості для родин з дітьми, створений у межах Програми «Ткрбота», надавав психологічну підтримку, проводив навчальні курси для батьків та розвиваючі заняття для дітей. На діяльність Центру у 2024 році було спрямовано 1 000 000,00 грн (з місцевого бюджету) та 700 000,00 грн (кошти міжнародних донорів).

Загалом у заходах взяли участь понад 520 людей, 60% яких — ВПО. Це спеціалізовані консультації та тренінги для людей з інвалідністю та їхніх родин, а також два освітні заходи з підвищення обізнаності про доступні соціальні та медичні послуги у громаді (40 учасників).

У 2024 році реалізація *Комплексної програми економічного і соціального розвитку* забезпечила досягнення значних результатів у сфері підтримки ВПО, а також сприяла загальному розвитку громади.

Зокрема, Програма впроваджувалась за такими напрямками:

➤ *Підтримка ВПО через розвиток місцевих підприємств*

Проведено консультації та тренінги для 10 підприємств, частина з яких працевлаштувала ВПО, що сприяло їхній соціальній інтеграції. Завдяки розвитку бізнесу створено 25 робочих місць (понад 30% надано переселенцям).

➤ *Інтеграція ВПО у підприємницьку діяльність*

Організовано три інформаційні сесії для підприємців-початківців, у яких взяли участь понад 50 людей, зокрема ВПО. Це сприяло залученню переселенців до створення власного бізнесу.

➤ *Соціальні програми для ВПО*

Для задоволення базових потреб ВПО облаштовано та модернізовано три укриття у місцевих школах, що гарантувало безпеку для понад 600 дітей, зокрема переселенців. Компенсовано витрати перевізникам (800 000,00 грн), що дозволило зберегти пільговий проїзд для ВПО.

➤ *Енергоефективні проєкти з фокусом на ВПО*

Завдяки міжнародним проєктам замінено старі системи освітлення на енергоощадні LED-світильники у двох громадських будівлях, у яких розташовані соціальні служби, що надають допомогу ВПО. Проведено утеплення фасадів двох освітніх закладів, у яких навчаються діти переселенців, що скоротило витрати на опалення на 10% та покращило комфорт для понад 300 учнів з числа ВПО.

➤ *Освітні та соціальні заходи для ВПО*

Проведено два семінари, орієнтовані на ВПО, із підвищення обізнаності про соціальні права та можливості. Участь у заходах взяли 60 людей, що сприяло їхній адаптації та інтеграції у громаду.

➤ *Культурно-туристичні заходи для ВПО*

Організовано дві події, спрямовані на залучення переселенців до культурного життя громади. Заходи привернули понад 800 учасників, зокрема ВПО, що сприяло їхній соціалізації.

➤ *Реконструкція інфраструктури для переселенців*

Завершено реконструкцію одного спортивного майданчика, яким активно користуються молодь громади та діти ВПО.

Підтримка ВПО була інтегрована у всі ключові напрями реалізації Комплексної програми економічного і соціального розвитку: працевлаштування, освіта, безпека, соціальна адаптація та культурна інтеграція. Завдяки цій Програмі вдалося створити нові можливості для переселенців, підвищити їхній рівень життя, сприяти їхній довгостроковій інтеграції у громаду.

Інформація про чинні НПА, спрямовані на соціальну підтримку і захист населення, надання додаткових гарантій та пільг

У Коростенській МТГ діють нормативно-правові акти, що забезпечують підтримку ВПО та інших вразливих категорій населення.

Відповідно до *Постанови КМУ від 07.07.2022 № 784*, визначено механізм фінансування соціальних послуг для ВПО під час воєнного стану. В межах цієї Постанови у 2024 році з державного бюджету було компенсовано понад 2 400 000,00 грн, що забезпечило покриття витрат на проживання 1500 ВПО, які проживають у громаді, а також витрат на оплату комунальних послуг у місцях компактного проживання.

Сервіс «Єдине вікно послуг», запроваджений Державною службою зайнятості, надав можливість понад 1000 ВПО отримати доступ до послуг працевлаштування, юридичних консультацій та програм професійного

навчання. Цей ресурс також інтегрує інформацію про понад 400 програм підтримки, спрямованих на людей з інвалідністю, ветеранок і ветеранів, ВПО.

За Програмою багатоцільової грошової допомоги сім'ям з дітьми, в тому числі сім'ям ВПО, яка реалізується Благодійною організацією «Благодійний фонд “Люмос Україна”» спільно з Всеукраїнською громадською організацією «Україна без сиріт» за фінансової підтримки Гуманітарного фонду для України, у 2024 році надано фінансову підтримку 400 родинам, які виховують дітей з інвалідністю або з особливими освітніми потребами. Програма передбачає щомісячну виплату у розмірі 1100 грн протягом шести місяців. Загальний обсяг фінансування у 2024 році — 2 640 000,00 грн.

Відділ з питань ветеранської політики забезпечує виконання місцевих програм, спрямованих на ветеранок і ветеранів, родини загиблих захисниць і захисників. У 2024 році понад 300 людей отримали соціальну допомогу та консультації завдяки діяльності цього відділу.

Ці заходи демонструють ефективність інтегрованого підходу Коростенської громади до реалізації державних програм і нормативно-правових актів для підтримки ВПО.

**Підсумкова таблиця щодо проаналізованих місцевих
нормативно-правових актів**

Область / населений пункт, громада	Всього НПА (зокрема проєктів НПА)		З них за тематикою				
	Регіональні, місцеві програми	Місцеві НПА щодо надання додаткових пільг, соціальних гарантій тощо	Програми щодо підтримки населення	Програми щодо підтримки ВПО	НПА, спрямовані на додаткову підтримку населення	НПА, спрямовані на додаткову підтримку ВПО	Проєкти НПА щодо підтримки ВПО
Житомирська обл., Коростенська МТГ	12	12	10	3	9	3	0

**Підсумкова таблиця щодо включення до програм і місцевих
нормативно-правових актів ВПО, врахування їхніх потреб та інтересів**

<i>Область / населений пункт, громада</i>	<i>Програми та НПА щодо підтримки населення</i>			<i>Програми (зокрема проекти) та НПА щодо підтримки ВПО</i>	
	<i>Всього</i>	<i>З них містять заходи та положення щодо підтримки ВПО</i>	<i>З них потребують внесення змін або доповнень</i>	<i>Всього</i>	<i>З них потребують внесення змін або доповнень</i>
Житомирська обл., Коростенська МТГ	12	3	2	3	0

**Аналіз наявних програм, проєктів програм і місцевих
НПА на предмет включення до них ВПО, дотримання їхніх прав,
врахування потреб та інтересів**

Підсумовуючи аналіз місцевих програм, проєктів програм та НПА Коростенської міської територіальної громади, доходимо висновку про системну роботу у сфері соціальної підтримки ВПО. Зокрема, Комплексна програма «Турбота» на 2022–2026 роки демонструє значний внесок у вирішення нагальних проблем ВПО. У межах цієї Програми відбувається надання матеріальної допомоги домогосподарствам, які опинились у складних життєвих обставинах. У 2024 році 150 домогосподарств з-поміж ВПО отримали грошову допомогу (1 500 000,00 грн). Ці кошти спрямували на забезпечення базових потреб (продукти та медикаменти). Додатково надавалися спеціалізовані засоби допомоги людям з інвалідністю, зокрема крісла колісні, милиці та тростини.

Для сприяння інтеграції ВПО у життя громади було організовано 15 інтеграційних заходів, зокрема тренінги, ярмарки вакансій, майстер-класи та курси психологічної підтримки. Приблизно 60% учасників цих заходів — ВПО, що свідчить про їх активне залучення до життя громади. Але, попри наявність цих заходів, залишається потреба у розширенні довгострокової житлової підтримки ВПО.

Програми Коростенської МТГ враховують базові права ВПО відповідно до національних стандартів соціального захисту. У громаді створено Раду з питань ВПО при виконавчому комітеті Коростенської міської ради, що

забезпечує моніторинг та координацію програм. Крім того, акцент зроблено на доступ до соціальних і освітніх послуг, проте інфраструктурні виклики залишаються актуальними. Зокрема, модернізація громадських будівель для забезпечення доступності для людей з інвалідністю потребує додаткової уваги.

Важливим аспектом є активна співпраця громади з міжнародними організаціями, які фінансують значну частину соціальних та енергоефективних проєктів. Зокрема, модернізація освітлення громадських будівель та утеплення фасадів освітніх закладів реалізовані завдяки залученню зовнішніх ресурсів. Це покращило умови проживання та дозволило зекономити витрати на енергоресурси.

Водночас система інформування ВПО про доступні послуги потребує вдосконалення. На офіційному сайті громади відсутній окремий розділ, присвячений ВПО, що ускладнює доступ до необхідної інформації. А психологічна підтримка передбачена, але надається в обмеженому обсязі. З огляду на емоційне навантаження, яке часто супроводжує переселення, цей напрямок потребує розширення.

Психологічна допомога має стати одним з пріоритетів, зокрема шляхом організації регулярних консультацій і тренінгів. Також важливо вдосконалювати моніторинг ефективності програм через зворотний зв'язок із ВПО, що дозволить краще враховувати їхні потреби.

Таким чином, Коростенська МТГ демонструє системний підхід до підтримки ВПО, але наявні прогалини у сфері житлової підтримки, інфраструктурних покращень та психологічної допомоги потребують додаткових зусиль для забезпечення повноцінної інтеграції переселенців.

Висновки за результатами проведеного аналізу місцевих політик і програм у сфері соціального захисту

У Коростенській громаді наявні досягнення у забезпеченні підтримки вразливих категорій населення, зокрема ВПО. Завдяки реалізації місцевих програм, зокрема Комплексної програми «Турбота», вдалося досягти значного прогресу у наданні адресної матеріальної допомоги, організації соціальних заходів, а також підвищенні рівня обізнаності жителів громади про доступні соціальні послуги.

Акцент зроблено на адаптації та інтеграції ВПО шляхом організації освітніх та соціальних заходів, модернізації інфраструктури, зокрема укриттів у школах, а також впровадження енергоефективних проєктів за підтримки

міжнародних партнерів. Успіхи у співпраці з міжнародними організаціями свідчать про високу спроможність громади залучати зовнішні ресурси.

Водночас залишаються виклики, які потребують уваги в майбутньому. Питання забезпечення житлом ВПО, покращення доступності громадських будівель для людей з інвалідністю, а також розширення психологічної підтримки залишаються актуальними. Система інформування жителів громади, особливо ВПО, потребує вдосконалення, щоби всі могли оперативно отримувати інформацію про доступні послуги та допомогу.

Загалом Коростенська громада демонструє цілеспрямованість і системний підхід до вирішення питань соціального захисту. Подальший розвиток програм, посилення співпраці з міжнародними організаціями та врахування поточних викликів дозволять ще ефективніше відповідати на потреби громади.

Рекомендації

1. З метою усунення перешкод для отримання послуг, пільг, допомог окремими категоріями населення, зокрема ВПО, внести зміни до відповідних місцевих цільових програм, які визначають порядок надання послуг, пільг, допомог, компенсацій окремим категоріям населення, в частині спрощення доступу до таких гарантій, оптимізації переліків документів тощо.
2. Внести зміни до Комплексної програми економічного і соціального розвитку Коростенської міської територіальної громади (затверджена Рішенням Коростенської міської ради від 20.12.2023 № 732):
 - Створити спеціалізовану підпрограму для забезпечення житлом ВПО, в межах якої виділити кошти на будівництво або ремонт житла для вразливих категорій ВПО (літні люди, багатодітні сім'ї, люди з інвалідністю).
 - Додати пріоритетні заходи з адаптації наявного житла до потреб ВПО, забезпечивши необхідні умови для їх комфортного проживання.
 - Запровадити спеціальні кредитні та субсидійні програми для ВПО для полегшення доступу до власного житла.
3. Внести зміни до Комплексної програми «Турбота» Коростенської міської територіальної громади на 2022–2026 роки (затверджена Рішенням Коростенської міської ради від 25.11.2021 № 668) для покращення соціальних гарантій та підтримки працевлаштування ВПО:
 - Розширити програму заходів для підвищення рівня доступу ВПО до соціальних і медичних послуг, освіти, психологічної підтримки.

- Розробити нові ініціативи для сприяння працевлаштуванню ВПО, зокрема шляхом професійного перенавчання, стажування, співпраці з місцевими підприємцями для створення нових робочих місць.
 - Впровадити програми з підтримки підприємництва серед ВПО, надавши їм доступ до ресурсів для започаткування власної справи.
 - Розширити надання допомог та виплат саме на ВПО, збільшити кількість видів допомог для ВПО.
4. Розглянути питання щодо повного або частково звільнення ВПО від сплати адміністративних послуг за виготовлення паспортів. Багато ВПО втрачають документи під час евакуації та не мають коштів для їх відновлення. Повне або часткове звільнення від сплати за такі послуги не призведе до значних витрат громади, натомість продемонструє розуміння громадою ситуації, її залученість до розв'язання проблем ВПО, особливо новоприбулих.
 5. Долучати до розроблення і погодження проєктів місцевих програм та інших НПА представників з числа членів Ради з питань ВПО у Коростенській МТГ.

Чинна редакція заходу програми / положення НПА	Запропонована редакція заходу програми / положення НПА	Результат запропонованих змін та/або доповнень
<i>Рішення Коростенської міської ради від 07.09.2023 № 1412 «Про затвердження Програми соціальної підтримки Захисників і Захисниць України по Коростенській міській територіальній громаді на 2023–2025 роки»</i>		
П. 1. Здійснення заходів щодо психологічної реабілітації Захисників і Захисниць України та членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України.	П. 1. Здійснення заходів щодо психологічної реабілітації Захисників і Захисниць України та членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, <i>зокрема з числа внутрішньо переміщених осіб.</i>	П. 1. Здійснення заходів щодо психологічної реабілітації Захисників і Захисниць України та членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, <i>зокрема з числа внутрішньо переміщених осіб.</i>
П. 2. Надання соціальних послуг особам похилого	П. 2. Надання соціальних послуг особам похилого	П. 2. Надання соціальних послуг особам похилого

<p>віку, особам з інвалідністю, які є членами сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, та опинились у складних життєвих обставинах (відповідно до діючого законодавства).</p>	<p>віку, <i>людям</i> з інвалідністю, які є членами сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, <i>зокрема з числа внутрішньо переміщених осіб</i>, та опинились у складних життєвих обставинах (відповідно до діючого законодавства).</p>	<p>віку, <i>людям</i> з інвалідністю, які є членами сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, <i>зокрема з числа внутрішньо переміщених осіб</i>, та опинились у складних життєвих обставинах (відповідно до діючого законодавства).</p>
<p><i>Комплексна програма «Турбота» Коростенської міської територіальної громади на 2022–2026 роки (затверджена Рішенням Коростенської міської ради від 25.11.2021 № 668)</i></p>		
<p>П. 1.3. Психологічна підтримка ВПО</p> <p>Реалізація заходів з психологічної адаптації для ВПО без конкретизації додаткових соціальних сервісів.</p>	<p>П. 1.3. Психологічна підтримка <i>та соціальна інтеграція</i> ВПО</p> <p><i>Впровадити комплексні програми психологічної адаптації та соціальної інтеграції, які включають навчання, забезпечення працевлаштування та доступ до медичних послуг.</i></p>	<p>П. 1.3. Психологічна підтримка <i>та соціальна інтеграція</i> ВПО</p> <p><i>Впровадити комплексні програми психологічної адаптації та соціальної інтеграції, які включають навчання, забезпечення працевлаштування та доступ до медичних послуг.</i></p>

Дослідження провела Благодійна організація «Благодійний фонд “Стабілізуєшен Суппорт Сервісез”» у лютому – червні 2024 року за фінансування Агентства ООН у справах біженців в Україні (УВКБ ООН).

Зміст цієї публікації є виключно відповідальністю БО «БФ “ССС”» та не може використовуватися, щоб відобразити думку Агентства.

Підпишіться на наш фонд у соціальних мережах, щоби слідкувати за дослідженнями системи соціального захисту населення, отримувати новини щодо допомоги постраждалим людям в Україні та дізнаватися про актуальні зміни законодавства.

НАШ САЙТ:
<https://sss-ua.org>

ЕЛЕКТРОННА ПОШТА:
info@radnyk.org

FACEBOOK:
[@stabilizationsupportservices](https://www.facebook.com/stabilizationsupportservices)

INSTAGRAM:
[@stabilizationsupportservices](https://www.instagram.com/stabilizationsupportservices)

TELEGRAM:
[@SSS_Ukraine](https://www.t.me/SSS_Ukraine)

TWITTER:
[@SSS_Ukraine](https://www.twitter.com/SSS_Ukraine)